

Początki hodowli kota rasowego w Szczecinie

- w podziękowaniu dla **Tamary Szymańskiej** (hodowla z Księżycowego Tarasu), długoletniej felinologicznej działaczki, bez której to opracowanie by nie powstało oraz **Urszuli Rzepeckiej** (hodowla Etiuda*PL).

W 1983 roku zostało powołane do życia Stowarzyszenie Hodowli Kotów Rasowych w Polsce. Pierwotnie rejestracją hodowców i kotów zajmował się Zarząd Główny. W miarę upływu czasu utworzone zostały oddziały terenowe. Z biuletynu nr 1 z 10 marca 1985 roku oddziału warszawskiego SHKR można się dowiedzieć, że na terenie Polski funkcjonowało osiem oddziałów: warszawski, poznański, łódzki, szczeciński, wrocławski, katowicki, krakowski i gdański. Łącznie w tym czasie zarejestrowanych było w naszym kraju 502 członków i 708 kotów. W Szczecinie działał IV Oddział SHKRP. Skupiał 14 członków, którzy mieli zarejestrowanych 6 kotów. Początki zatem były niezwykle skromne. Pierwszą przewodniczącą została Maria Jolanta Kika, sekretarzem Teresa (Tamara) Szymańska a skarbnikiem Eugenia Jaszczuk. Do czasów współczesnych dotrwały dwa, niezwykle cenne dokumenty w formie brulionów formatu A-4, mianowicie rejestr kotów i zeszyt metryk. Na podstawie wpisów we wspomnianych dokumentach należy założyć, że Oddział IV rozpoczął funkcjonowanie od 1985 roku. Przez cały rok 1985 zarejestrowano 17 kotów (5 kocurów, 1 kocura kastrata i 11 kotek), których właścicielami było 15 osób. Wszystkie koty były kotami perskimi. Co prawda ten fakt nie wynika bezpośrednio z prowadzonej dokumentacji, ale wniosek ten nasuwa się po przeanalizowaniu danych zapisanych kotów – przydomek czy imiona rodziców. Dla przykładu bardzo interesująco zapisano imię kota Choco Thaj-sing. Można by w tym przypadku dopatrywać się figurowania pod takim imieniem co najmniej kota tajskiego a może syjamskiego. Nic bardziej mylnego. Rodzicami kocura były korty perskie Chico Norte i Anahita Topkapi. Metrykę wydał Oddział I SHKRP. Pierwszym kotem zarejestrowanym w szczecińskim oddziale był Leo-Matys z Ankary, kocur z hodowli E. Sołtysik. Właścicielem kocura była Maria Jolanta Kika. Informacja odnośnie metryk wymaga wyjaśnienia, gdyż w ewidencji rejestrowanych kotów w oddziale szczecińskim istnieją trojaki zapisy. Jako podstawę rejestracji wpisywano numer rejestru warszawskiego, rodowód np. holenderski czy

niemiecki oraz metrykę Oddziałów I,IV czy w jednym przypadku łódzkiego. Opierając się tylko na wpisach dotyczących podstaw rejestracji w dwóch przypadkach wpisano rodowód holenderski i niemiecki, w jednym przypadku rodowód prywatny a w pozostałych rejestr warszawski czy metrykę oddziału warszawskiego, łódzkiego lub szczecińskiego. Należy odpowiedzieć na pytanie czy początkowo w SHKRP wydawano metryki? Mając na uwadze rodzaj zapisów: rodowód przy kotach pochodzących z zagranicy, rodowód prywatny zarejestrowany w Warszawie, rejestr warszawski a przy pięciu zarejestrowanych ostatnich kotach zaczęto używać słowa „metryka”. Dotyczyło to kotów pochodzących z oddziału warszawskiego, łódzkiego i szczecińskiego. Z tych faktów należy założyć iż istotnie w roku 1985 SHKRP wydawało kotom metryki i prawdopodobnie każdy oddział swoje. A jak było w następnych latach? W 1986 roku zarejestrowano 11 kotów, z których w 10 przypadkach podstawą rejestracji była metryka a w jednym przypadku(kot syjamski) brak wpisu. Rok później zarejestrowano 17 kotów i tylko w jednym przypadku podstawą był rodowód. Tym historycznym kotem była kotka szylkretowa Fergi Tivoli Renaty Fornalak, numer rodowodu PKR0253/P(Tivoli, później Tell me why*PL Haliny Szlachetki z Poznania). Może ktoś pomoże autorowi tekstu wyjaśnić sytuacje w których wydawano metryki a w jakich rodowody. Co prawda można się pokusić o pewne hipotetyczne założenia lecz mogą one doprowadzić do błędnych wniosków. W 1988 roku zarejestrowano 13 kotów, w tym jednego z rodowodem. W następnym 8, w tym pięć z rodowodem. Przy trzech kotach rodzice byli nieznani. Rok 1990 był dla członków oddziału szczecińskiego szczególnie interesujący, gdyż na 13 przypadków rejestracji kotów wszystkie posiadały rodowody. W czterech przypadkach zarejestrowano koty importowane z Czechosłowacji. W latach następnych podstawą rejestracji w Oddziale IV był wyłącznie rodowód, w nielicznych przypadkach metryka. Uwzględniając powyższe fakty należy zauważyć, że prawdopodobnie metryki wydawano tylko do końca 1988 roku. Zarząd Główny SHKRP prowadził księgę główną PKR oraz eksperymentalną PKEEx. Od 1996 roku księgi te otrzymały nowe nazwy (PL)SHKRP LO i (PL) SHKRP RX. W rejestrze szczecińskim figurują głównie koty perskie. Jednostkowe przypadki stanowiły koty z adnotacjami kot syjamski(pojedyncze koty w roku 1986 i 1987 oraz dwa w 1988), lecz one nie posiadały ani metryk, ani rodowodów. Od 1995 roku w oddziale zaczęto hodować cornish rexy(Leandra Gryglaszewska, hodowla Le-Gry*PL) i koty syjamskie z udokumentowanym pochodzeniem(Tamara Szymańska, hodowla z Księżycowego Tarasu*PL). W 1997 roku zarejestrowano kotkę orientálną. W roku następnym w oddziale pojawił się pierwszy kot egzotyczny i kot rosyjski

niebieski. W 1999 roku zarejestrowano świętą birnę, kota syberyjskiego, dwa koty domowe, kota rosyjskiego niebieskiego, cztery koty egzotyczne i devon rexa. Nie sposób w opracowaniu wymienić wszystkie rasy, które były hodowane przez członków oddziału szczecińskiego. Łącznie w rejestrze umieszczono dane 470 kotów na przestrzeni 20 lat. Ostatni wpis znajduje się pod datą 2.11.2005 roku. Zarejestrowano wtedy kotkę perską Kalahari Lingora, czarną cętkowaną.

Wątpliwości w zakresie metryk zdecydowanie rozwiewa drugi ze skoroszytów, który jest dwójako zatytułowany: „Zeszyt metryk” oraz „Mioty”. Rejestr został rozpoczęty w 1985 roku. Pierwszy miot został zarejestrowany na podstawie karty miotu 1/IV/85. Historyczne trzy kocięta urodziły się w hodowli Persepolis Marii Jolanty Kiki i były to Assan, Asmodeusz i Atanazy po Agłaji Sawel i Leo-Matysie z Ankary. We wspomnianym roku zarejestrowano jeszcze jeden miot w hodowli Narajana Bożeny Prokopowicz. Rok później w ewidencji ujęto 4 mioty. Do końca 1988 roku kociętom wydawano metryki, ewidencjonując ich numer w rejestrze. Od 1989 roku odnotowywano już numery rodowodów. Tak więc z całą pewnością należy potwierdzić wcześniejsze ustalenia co do okresu wydawanych metryk i w całości potwierdzić fakt, że każdy oddział wydawał swoje metryki. Kwestią do wyjaśnienia pozostaje sprawa czy na podstawie metryk można było uzyskać rodowód. W pierwszym 5-leciu funkcjonowania oddziału szczecińskiego najbardziej aktywnymi hodowlami były: Persepolis Marii Jolanty Kiki, Narajana Bożeny Prokopowicz, Z Księżycowego Tarasu Tamary Szymańskiej, Wilija-Neris Ireny Gąsiorowskiej, Elenai-Cristo Danuty Segeth i od Bartka Anny Bartosińskiej. Przez pierwsze 10 lat w oddziale rodziły się tylko kocięta perskie.

Oddział szczeciński pierwszą międzynarodową wystawę kotów rasowych zorganizował w dniach 22-23 kwietnia 1989 roku. Należy przypomnieć, że w tamtym czasie wystawy dwudniowe były jedno certyfikatowe. Gościny w postaci hali udzielił Wojewódzki Ośrodek Sportu i Rekreacji przy ul. Narutowicza 17 w Szczecinie. Wystawa się odbyła z bardzo dużym wsparciem Zarządu Głównego SHKRP, komisarzem była prezes ZHKRP Ewa Uhma. Zgłoszono 315 kotów, które oceniało troje sędziów: Asse Nissen z Danii, Kate Stierncreutz z Finlandii i Hans Anderl z Norwegii. Na jednego sędziego przypadła setka kotów do oceny i dali radę. Na wystawie uczył się między innymi Marek Chadaj. Koty wystawiali hodowcy z Polski, Niemieckiej Republiki Demokratycznej, Republiki Federalnej Niemiec, Danii, Finlandii i Czechosłowacji. Na 22 stewardów sześć stewardek przyjechało do Szczecina z Moskwy, w tym Olga Sizowa. Wiele nagród dla kocich laureatów wystawy

ufundowały kluby fińskie i wystawcy z tego kraju. Wystawcy zagraniczni zdominowali praktycznie całą kategorię drugą, trzecią i czwartą. Polscy wystawcy oprócz kotów perskich wystawiali kilka kotów syjamskich oraz jednego kota domowego. Członkowie IV Oddziału wystawili 23 koty. W finale wystawy wybierano w każdej kategorii najlepszego kociaka z rozróżnieniem płci, podobnie młodego kota wystawy, kastrata, dorosłego i w końcu zwycięzcę best in show. Dzięki skrupulatnym zapiskom Urszuli Rzepeckiej, z istniejącej w dalszym ciągu, warszawskiej hodowli Etiuda*PL, znane są wyniki z kategorii pierwszej, z wyjątkiem zwycięzcy best in show. Niestety brak jest informacji w jaki sposób wyłoniono zwycięzcę best in show, czy tylko spośród dorosłej kotki i kocura czy na wzór współczesny w systemie best in category. Wydaje się z bardzo dużym prawdopodobieństwem, znając ówczesne realia, że wyboru dokonano pomiędzy najlepszym kocurem(niebieskim persem Bonaii Opal, hodowca Wiesława Komór, właściciel Krzysztof Kulesza) a kotką(czarno-białą persicą Zenia of Hawkeye's OK, właściciel Hanna Gryczkowska z Danii).

Stary Lubosz, maj 2022

Roman Grabara

PS. Odnośnie wydawanych metryk przez oddziały SHKRP autor ustalił, że przyczyny wydawania tego dokumentu były dwojakie. Pierwsza kwestia. Ażeby kot mógł otrzymać rodowód musiał posiadać cztery udokumentowane pokolenia. Po drugie i tutaj sprawa wybrzmiewa dość prozaicznie, metryka była znacznie tańsza niż rodowód. Niektórzy hodowcy posiadali koty z niepełnym pochodzeniem a inni poprzestawali na metryce, uważając ją za wystarczający dokument potwierdzający rasowość kota.

STOWARZYSZENIE HODOWCÓW KOTÓW RASOWYCH w POLSCE		O.		KOKES Z CZEKHO R&JE PKR 81012/P		JANTAR SAFARI 6dSD		INDEY PAKURA 6 NOEMI PAKURA 2a	
RODOWÓD nr. PKR 84172/P		AGA znać ODRY		CEKK 2006/79/P PKR 78013/P 6dSL		BRANDY BELLE CHAT 13		CORAN V.D.WINKWITZHOE 3 SWEET REGINA CHAI-CHOI 13	
rasa perska	kolor dymny /6/	3		CALINECZKA Z MAZUR		BŁAWATEK Z KOCIEGO ZAMKU 3		SMOKY PRINCE V.GARMSHOF 6 DRACHMA Z HAMADANU 3	
data ur. 21.03.1984	pleć kotka /0,1/	3		3		BAJKA Z MAZUR 3		KLEM BELLE CHAT 1 DEJANIRA Z HAMADANU 6a	
hodowca Maria Poczajowiec		M.		HOLLY Z ANKARY PKR 82002/P		HORACIO PORTA BOHEMICA CEKK 1437/78/P PKR 78003/P		CH.LY V.D. WINKWITZHOE 4 FELICITAS V.AIBTAL 13	
		1		KÁRIN BAGHIRA CEKK 1944/78/P PKR 82002/P		EILKA PAKURA 1		CH.INT.SMOKY V.GARMSHOF 6 BERENICE V.LOWSTEIN 1	
		1		3		ARCHIBALD Z DEMLINA 1		DOMINO V.D.KATZENBURG 1 BIBI ST.MICHEL 11'	
25.02.1988		oceny rodziców: OJIEC		MATKA		AGŁAYA MIMOSA 2a		ORFEUS ZE STARE PRAHY 2a BERNARDA ALBA REGIA 2a	
PREZES Kawcy Sosiański		Właściciel: Tamara Szymańska		Hodowla: z Księżycowego Tarasu		Numer rejestru Oddziału IV SHKR: 6/IV/85		(Ze zbiorów autora)	

Dyplom z I MWKR w Szczecinie

DYPLOM

Ze zbiorów autora

I MIĘDZYNARODOWA WYSTAWA
KOTÓW RASOWYCH
SZCZECIN '89
1989.04.22-23

NAZWA KOTA

AGA z nad ODRY

RASA perska

KOLOR 6

PLEĆ 0,1

NR. KAT. 86

PKR 0535/P

NR. REL. -

WYŚCICIEL Teresa Szymańska

KLASA otwarta

OCENA Sp

TYTUŁ

SĘDZIA

PREZES
Ullmann
Bwa Ullma

Druga strona dyplomu z I MWKR
w Szczecinie (22-23.04.1989r.)

STOWARZYSZENIE HODOWCÓW KOTÓW RASOWYCH
W POLSCE
ODDZIAŁ IV SZCZECIN

Ze zbiorów autora

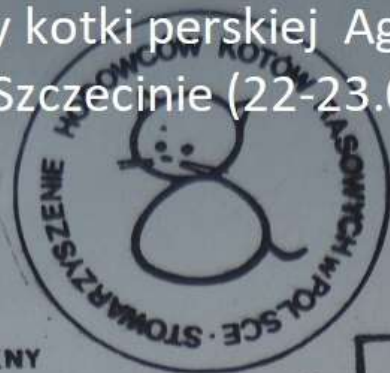

DYPLOM

Federation Internationale Felina - FIFe

Karta oceny kotki perskiej Agi z nad Odry,
I MWKR w Szczecinie (22-23.04.1989r.)

KARTA OCENY
RICHTERBERICHT
NOTES DE JUGE

Nr.

86

Rasa / Rasse / Race perska
Kolor / Farbe / Couleur 6
Płeć / Geschlecht / Sexe 0,1 Ur. / Geb. / Né 21.08.1986
Klasa / Klasse / Classe otwarta

Futro Etwas বেশ কন্ড্রাক্টন.

Fell keinen fell kondition.

Robe keinen fell kondition.

Głowa lange nase, starke

Kopf chin.

Tête chin.

Oczy grünen farbe Uszy Etwas groß.

Augen grünen farbe Ohren Etwas groß.

Yeux grünen farbe Oreilles Etwas groß.

Korpus Ein bisjün häsch

Körper Ein bisjün häsch

Corps Ein bisjün häsch

Ogon Best für den körper

Schwanz Best für den körper

Queue Best für den körper

Kondycja Best für den körper

Kondition Best für den körper

Condition Best für den körper

Ogólne wrażenie Nicht in ausst. dinge

Ergänzung Nicht in ausst. dinge

Complément Nicht in ausst. dinge

M. G.

Ocena / Bewertung / Qualificativ

[Signature]

Sędzia / Der Richter / Le juge